

časopis pro členy oddíl
ARAGORN & ARWEN a
jejich rodiče

září číslo 1
ročník IX ,93/9.

ZÁŘÍ-MĚSÍC LOVU

Slunné zářijové dny patří k nejkrásnějším v roce. V lesích, na stráních, v hájích se objevují barvy, které tam dříve nebyly. Sytá žluť, oranž, rumělkavé i karmínová červeně, bohaté tóny hnědi. Lesy jsou plny hub a jejich vůně. Z ptáků odlétají slavík, lindušky, pěnice, konipasové ůhýci, lejskové, bučníček, bělořit. Stříbrným vzduchem letí do tajemných zamížených dálek jemná vlákna pavoučků, "babího léta". Rána už jsou někdy dosti studené a mlhavá. Slunce se obvykle později přece jen z mlh vynoří a pěkně ještě křeje. Nastává podzim.

J.F.

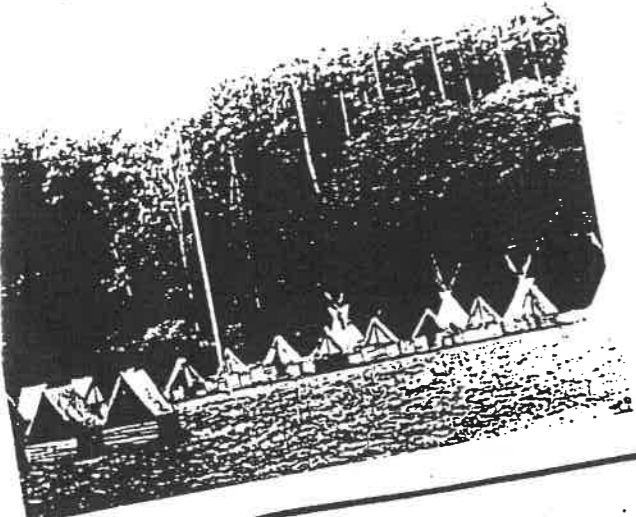
SLAVNOST INDIÁNSKÉHO LÉTA

Každý rok na sklon ku kalendářního léta a začátkem podzimu se nad jižní Kanadou a severní částí Spojených států ustálí počasí, ručička tlakoměru vyšplhá nezvykle vysoko a po celé týdny zůstává nebe zářivě modré. Sluneční paprsky příjemně hřejí, javory a kanadské duby pohádkově barví krajinu. Toto období se říká indiánské léto. U nás bývají poslední letní a první podzimní dny také tak čisté, průzračné, a máme pro ně staré české pojmenování babí léto. Uznávám, že je to krásný název, ale indiánské léto mi připadne romantičtější, voní dobrodružstvím. Dva nerozluční přátelé v jednom z těch blankytných dnů objevili indiánskou osadu u Stříbrného jezírka Vracelí se tam později každý rok. Netáhla je tam jen vzpomínka na setkání se zajímavou osadou, věděli, že se vždy něco nového naučí. Byla to pro ně Slavnost indiánské léta. Tam poprvé viděli stav na tkaní rohoží, nádobky z březové kůry, hru lacrosse, pískové malby. Nehráli si na bojovníky s orlími pery, zkoušeli něco z toho, co Indiáni uměli. Dávno vědí, že všední dny přinášely Indiánům víc práce, odříkání a starostí, než divokých románových dobrodružství. Museli si vyrobit všechno, copotřebovali k životu, od pracovních nástrojů až po nádoby a košíky, dovedly se bezpečně pohybovat v neznámé krajině, měli tak zdatná těla, že dokázali vzdorovat útrapám nejdělnějších cest. Učili se od nich řemeslnickou zručnost, vyráběli podle indiánských vzorů tašky z březové kůry, luk šípy, tkali rohože, zkoušeli košíky z proutí, primitivní keramiku, troufli si na malá umělecká dílka, četli si ve vonavém stínu lesa Píseň o Hiawatovi. Zkoušeli, zda čekáží alespoň něco z toho, co uměli prostí obyvatelé prerií.

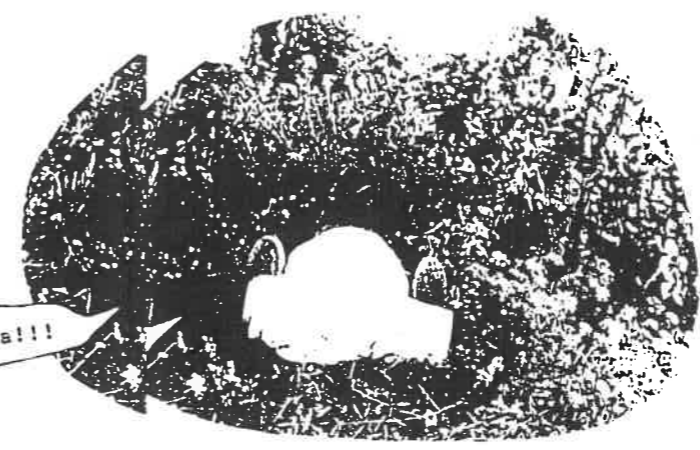
Slyš nyní alespoň úryvek z písně o Hiawatovi, legendárním indiánském náčelníkovi. Třeba se ti někdy dostane do rukou ve svém plném znění. Není to písnička, ale dlouhá, předlouhá básně na celou knížku.

(pokračování na str.4)

Jabot MIX - SPECIAL

Proboha, kdo si vymyslel to putování...

Když jsem já ty koně pásal...

...přišla na mě dřímota...

Zany, nikdy bych l, kolik je na práce!

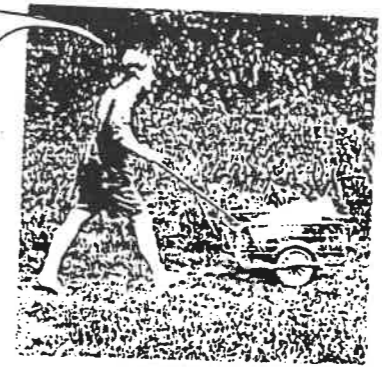

To je fakt, Plameňsku. A je to rok od roku horší!

Prosím tě, hoř, nebo jsme v troubě!

Vóóóóó, vóóóóó, vzdálené jsi...

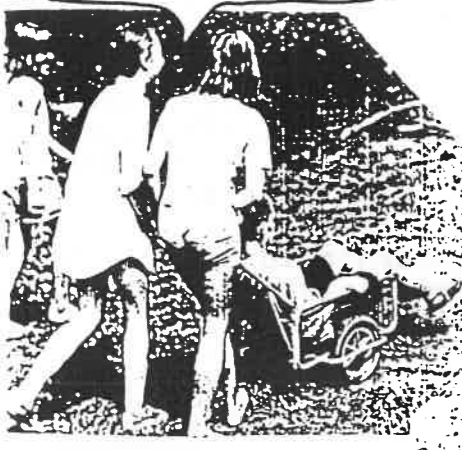

Jak dělá oslíček? To vím náhodou docela přesně. Přece: IQ, IQ!

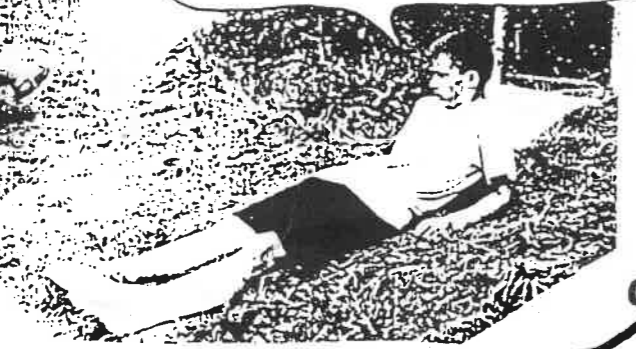
Ach ta opojná chuť vítězství! Ach to překrásné zlata cinkání! Ach ten nádherný pech, který tam zbyl na ostatní...!!!

Stanice Tyšprte. Příští stanice odpadovka!

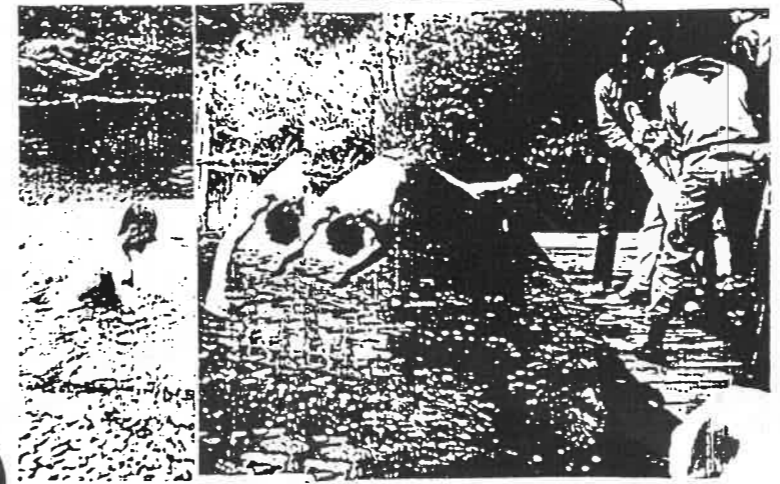

FRODO! Ty už zase blafuješ? Já náhodou moc dobře vím, že tam nemáš film!

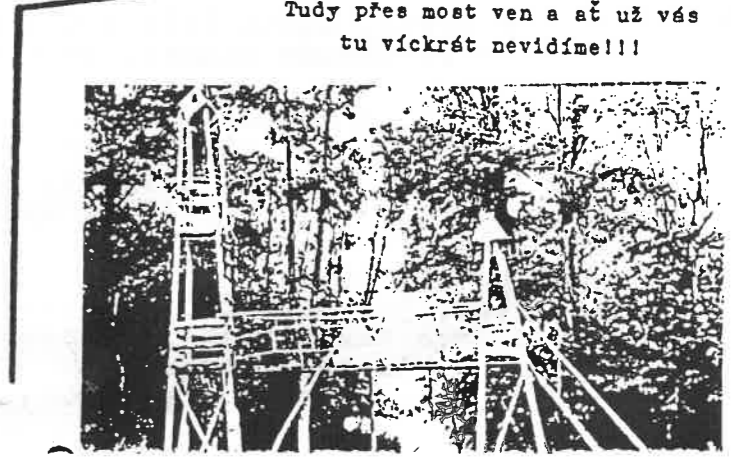
Teda člověk si vezme na pár dní dovolenou a pak se nestačí divit!

Tak, Joffrey, jedem. Raz. Raz, dva, tři, hop...!

Tudy přes most ven a ať už vás tu víckrát nevidíme!!!

"Vy, kdož v přírodě jste rádi,
milujete slunce v trávě,
milujete stíny a les,
milujete vítr v snětech,
pršky, sněžnou chumelici,
hukot velkých řek, jak hradbou
borových se kmenů ženou,
v horských roklich rachot hromu,
jehož ozvy nespočetné
třepou se jak orli v hnízdech,
slyšte dívčké ty báje,
tento Hiawatův zpěv.

Večer v létě před wigvame
sedal malý Hiawata,
naslouchal, jak sosny šumí,
naslouchal, jak šplouchá vođa.
"Minne-wawa", šplouná vođa,
"Mađwej-auška", šumí sosny.
Viděl mušku wawatejsi
poletovat za soumarku
světélkem svým mihotavým
ozařovat luh a křoví.

Na to malý Hiawata
naučil se řeči ptáků,
tajemstvím a jménům jejich,
jak si staví hnízda v létě,
kde se v zimě ukrývají,
mluvil s nimi na setkání...

Naučil se řeči zvířat,
tajemstvím a jménům jejich,
jak si bobr staví hnízdo,
veverka kde jádra skrývá,
proč je sob tak rychlý v běhu,
a proč králík je tak plachý,
mluvil s nimi na setkání,
zval je bratry Hiawathy.

...postavil si wigvam v lese
u bleskotné Velké řeky,
v líbezná a milá vesně,
v měsíci, když listí raší;
pak se v snech a u víčění
sedm dní a nocí postil.

Prvního dne svého postu
listnatými lesi bloudil,
vičel z houští běžet srnu,
králíka se v doupě skrývat,
slyšel, jak si haňant, Bana,
tubnuje, a veveřice
chřestí v kupách žaludových;
viděl doupněka Omimi,
jak si v sosnách hnízdo staví,
dívčké jak husa Wewa
v hojnech letě k bahňám v pánoci,
svrčí křídly, kvílí vzduchem."

PLÁN AKCÍ NA ZÁŘÍ A ŘÍJEN

8.9. MO SCH - zahajovací
15.9. O SCH
22.9. O SCH
29.9. O SCH

6.10. MO SCH
20.10. O SCH

25.-26.9. V2 oddílová - hledání tábo-
řiště, průzkum

v říjnu podle dohody v září začnou již
družinovky

9.-10.10. V2

27.-31.10. výprava mezioddílová - Boj
o štít

U OHNĚ SEDÍM, PŘEMÍTÁM / Jim Čert -písnička na září-

U ohně sedím, přemítám o všem, co jsem kdy uviděl, Dm:
o lučníc kvítí, motýlech z letních dnů, kterými jsem šel;

o žlutém listí, babím létě v tolika proších podzimech;
o mlze, o stříbrném slunci, svištění větru ve vlasech.

U ohně sedím, přemítám, jaký to bude asi svět,
jaké to bude dočkat zimy a jaro - to už nevidět.
Vždyť všechno, co jsem neviděl, je víc nežli to viděné!
A každé jaro v každém háji je zase jinak zelené.

U ohně sedím, přemítám o lidech z dávno přeších let
a o lidech, jež nepoznám, a jaký bude jejich svět;
však zatímco tak přemítám o časech dávno minulých,
zdaleka krokům naslouchám, kdy poutník stane u dveří,
kdy poutník stane u dveří.

STOPA

ŘÍJEN - MĚSÍC

PADAJÍCÍCH

LISTŮ

Časopis pro členy oddílů

Aragoth & Arwen
a jejich rodiče

ŘÍJEN 83

ČÍSLO 2

ROČNÍK 17. 83/84

Říjen je měsíc barev. Lesy a stráně tonou v barvách. Od světle zelené a žluté až po sytou oranž, červen a hněd. To příroda barevně oslavuje své usínání a ještě naposledy nám kazuje své krásy než je v šedivých dnech rozhází do bláta mokrých cest. Všimněte si těchto přírodních jevů a naučte se je vyhledávat a obdivovat se jim! Ať jsou to říjnové záplavy barev, tiché bílé měsíční noci, požáry západu, květiny, uspávající bzukot cvrčků, blyštění vody na splavu, to vše patří k Naším věcem, kterým každý nerozumí.

J.F.

Letos

NAPOSLED

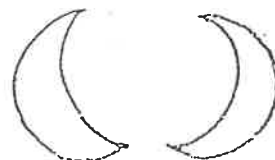
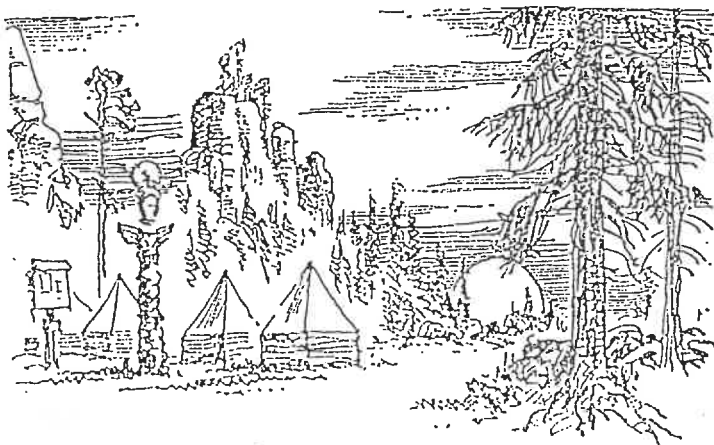
<p>Naposled v kraťasech jsem byl dne....</p> 	<p>Naposled v trenkách na tábořišti jsem byl na výpravě dne.....</p> 	<p>Poslední celodenní výprava byla</p>
<p>Naposled na kole jsem jel dne.....</p> 	<p>Poslední koupání venku bylo dne.....</p> 	<p>Naposled letos přes noc ve stanu jsem spal.....</p>

MĚSÍČNÍ NOCI

Kdo jednou prožil v přírodě jasnou úplňkovou noc, propadne navždy jejímu kouzlu. Jdeš lesem a černá zem je protkaná lesklými nitkami, jak se měsíční paprsky předírají korunami. Dorazíš k řece a vidíš, že v ní teče roztavené stříbro. Pchádková noc. Pluješ v člunu po tiché jezerní hladině a vidíš dva úplňky, jeden tě provází po nebeské stezce, druhý se koupe ve vodě. Noc plná nevysloveného tajemství. Kolikrát jsem už pozoroval východ měsíce, a přece se těším na příští úplněk jako na velký svátek. Ať mě zastihne kdekoli, pokaždé musím přivítat vycházející měsíc. Ve městě sedím u okna temného pokoje a čekám, až úplněk vyšplhá na střechy domů. Někdy vyběhnu do polí, abych viděl, jak se zářící měsíční deska pomaloučku vysouvá nad vzdálený les.

Tehdy se zdá úplněk blízko, skoro na dosah, ale i v těch dnech, kdy visí na obloze srpek dorůstajícího nebo ubývajícího měsíce, pozdravím ho alespoň pohledem.

Měsíc putuje po složité dráze, teprve za osmáct let a sedm měsíců půjde stejnou cestou jako dnes vnoc.

Srpek vlevo má podobu písmene O. Odchází ze stavu úplnosti zmenšuje se. Vpravo má podobu písmene D — Dorůstá do úplňku

ZE SLABIKÁŘE LESNÍ MOUDROSTI

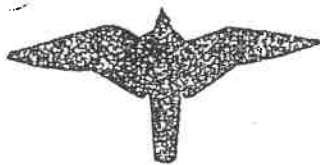
Jak rozeznám dravce v letu

Ve velkých výškách, kde naši dravci létají, nemůžeme je rozeznat podle barvy peří a podobných znaků, ale pomůže nám znalost jejich obrysů. Z tabulky, kterou zde obkreslujeme z naší Zálesácké knihy, se je naučíme znát.

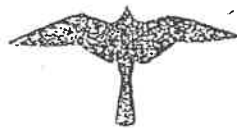
Na první pohled se zdá, že obrysy některých ptáků jsou stejné. Při pečlivější prohlídce ale přece jen vidíme rozdíly. Ty se teď učíme znát.

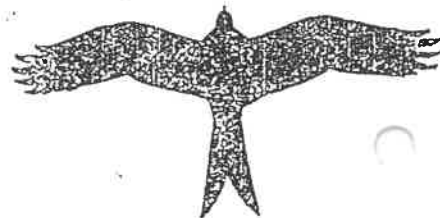
Ještěab lesní

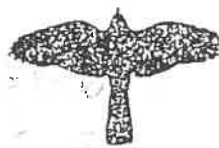
Sokol měňavý

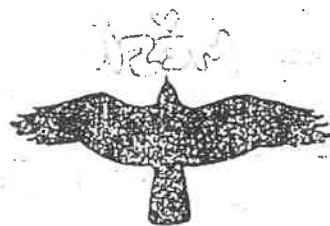
Poštolka

Lviňák červený

Krahulec

Káň lesní

Klepy z ptačí říše

Od té doby, co máme svůj klub Ztracenou stopu, pořád se pachtíme po něčem novém ze zálesáctví a vůbec z přírody. Půjčujeme si různé knížky o zvěři, o květinách a stromech, o ptáčích, rybách, motýlech — a máme radost ze všeho nového, co se z nich dovídáme a co jsme ještě nevěděli.

Jako maskovaný lupič vypadá šedavě zbarvený *brhlík*. Přes oči se mu táhne černá páska jako maska. Způsobem života se trochu podobá datlu: po celý den prohlédává kmeny stromů, při čemž vždycky začíná od úpatí stromu nahoru.

Drzým zlodějíčkem i pokušitelem je v zajetí vychovaná *struha*. Doráží na psy, v jejím počínání je zřetelná snaha po legraci, kterou si dělá z každého tvora, který si to dá libit. Staví si velmi důkladné hnízdo, dokonce se stříškou.

Velmi vynalézavý je *strakapoud*. Šišku, ze které chce vydobýt semena pro svou potravu, zarazí do šlěrbin v kůře stromu nebo do pařezu a pak z ní semena vyzobává.

Naším nejmenším ptákem je *střízlík*, zvaný též „paleček“. Je ještě mnohem menší než vrabec. Kromě svého hlavního hnízda si staví ještě „vedlejší“ pro spaní a úkryt.

Na daleké cesty od nás se vydává koncem září nebo začátkem října *špaček*. Zprávy o něm nám přicházejí ze Španělska, Itálie, Tunisu, Alžír. V zajetí se naučí vyslovovat slova a je velmi přítulný.

Pták — lupič je *tuhýk*. Vybrání cizí hnízda a je schopen sežrat ve svém okolí i mláďata silnějších ptáků než je on sám. Umí napodobovat hlasy mnoha jiných ptáků, ba dokonce „štěká“ jako pes.

Nejlíbeznějším pěvcem je *slavík*, bohuzel stále více vzácnějším, protože pořád ubývá bujných podrostů, které potřebuje k hnízdění. Ovládá až dvacet i více nářevů. Zpívá zejména v noci a jeho hlas je líbeznost sama. Kdo ho jen jednou slyšel, nikdy ho nemůže zapomenout.

Modře a černě pruhovaná peříčka, nalezená v lese, pozná každý: jsou z křídélka *sojky*. Názory na užitečnost či škodlivost sojky se liší. Převládá však názor, že její užitečnost převyšuje škody.

Rozeným neposedou je *čiček*. Je menší než vrabec, ale při společném hledání semínek olšových šištiček nadělá více rámusu než on. A kdykoli je ochoten prát se s jiným, hněvivě dorážet a křičet „čí-čí“.

Na indiánského náčelníka si hraje *dudek chacholatý*. Jen se podívejte na jeho hlavičku s indiánskou čelenkou! Sameček se ozývá trojím „up up up“. Dudek se u nás vyskytuje stále řidčeji, nemá patřičné prostředí, jaké potřebuje pro svůj život.

Smutný ptáček s namodralým peřím na líbetu a červeno-oranžovým vespuďu je *hýl*. V zajetí je velmi učenlivý, naučí se zpívat nápěv.

Předivku „řfasořítka“ si vysloužil *konipas bílý*, a to pro své stále polírávání očáskem.

Velmi nehojána je *koňadra*. Ke stavbě hnízda si vyhledává i rozná lidská zařízení, sídlí ve starých plechovkách někde v zákoutí dvora, její hnízdo bylo nalezeno pod poštovní schránkou, za neotvíranými okénky atd. Troufá si shánět potravu i v místnostech, kde je otevřené okno.

Pěkně umí zstrašovat *kruťhlav*: jsou-li ohrožena jeho mláďata nebo on sám, protáhne krk, naježí se mu peří na hlavě, roztáhne ocas, točí hlavou, pohupuje se na obě strany a syčí jako had.

Ptákem-příživníkem je *kukačka*. Nenamáhá se stavbou vlastního hnízda, ale snaží vejce do hnízd jiných druhů ptáků. Kukaččí mládě pak nejen že se dá krmit v cizím hnízdě od svých nedobrovolných hostitelů, ale má ještě tolik drzosti, že jejich vlastní mláďata vyhodí z hnízda ven, takže zahynou, a samo se v hnízdě roztahuje! Kukačka je velmi plachá a málokdo se může pochlubit, že ji spatřil.

Jakoby spadl do barviček, tak vypadá náš nejbarevnější ptáček *ledníček*. Zdržuje se při vodních tocích, kde loví vodní hmyz i malé rybičky. V době hnízdění zakládá hnízdo v hluboké kolmé chodbě, kterou vyhrabe do měkkého břehu. Chodbička je někdy až metr hluboká, na konci rozšířená.

Pozornost nepřítel dovede od svých mláďat mistrně odvádět *lelek*. Blíží-li se člověk k jeho hnízdu s mláďaty, tu staří létají poplašené nad jeho hlavou. Sameček pak usedne na zem, krouť sebou, tlučé křídly, všelijak podivně se uklání a vzrušeně polybuje roztaženým očáskem.

Po jiných se opičí *modrák*, maličký ptáček, který u nás trvale nesídlí, ale jen z jara táhne do severních krajů (Švédska atd.). Napodobuje zpěv a zvuky nejen jiných ptáků, ale i cvrčka, žáby aj.

Trápení na zemi — a to doslova — má *rorys*. Nemůže se na zemi totiž vůbec polybovat, protože jeho nohy jsou svými ostrými drápkami přizpůsobeny jen k přichycování na stromech, zdech apod.

Přílety a odlety ptáků

Jméno ptáka	Přílet	Odlet
Čejka chocholatá	březen	říjen
Cervenka obecná	březen	září—říjen, někdy i přezimuje
Drozd zpěvný	březen	říjen
Dudek chocholatý	duběn	srpen—září
Hodlírka divoká	duběn	září—říjen
Konipas bílý	únor—březen	říjen
Krutňhlav obecný	duběn	srpen
Křepelka polní	květen	srpen—říjen
Kukačka obecná	duběn	stáří: červenec—srpen mladí: září
Lejsk šedý	květen	srpen—září
Lelek lesní	květen	září
Linduška lesní	duběn	srpen—září
Mandelík hajní	duběn—květen	září
Pěníce černohlavá	duběn—květen	srpen—září
Rákosník proužkovaný	duběn	září
Rákosník velký	květen	srpen—září
Rorýs obecný	květen	červenec—začátek srpna
Sedmilásek hajní	květen	srpen
Skřivan polní	únor—březen	září—říjen
Slavík obecný	duběn	srpen
Čáček obecný	březen	září—říjen
Tuhýk obecný	květen	srpen—září
Vlaštovka obecná	duběn	září—říjen
Zvonohlík zahradní	duběn	říjen—listopad
Žluva hajní	květen	srpen

Znamějši ptáci, kteří u nás pravidelně hnízdí: čáp bílý, kachna divoká, krahujec obecný, káně lesní, poštolka obecná, chrástal vodní, slípka zelenonohá, lyska černá, racek chechtavý, sova pálená, sýček obecný, ledňáček říční, žluva zelená, strakapoud velký, kos černý, rehek domácí, střízlík obecný, sýkora koňadra, sýkora modřinka, sýkora uheláček, jiříčka obecná, zvonek zelený, stehlík obecný, hýl obecný, pěnkava obecná, strnad obecný, chocholouš obecný, vrána obecná, kavka obecná, sojka obecná, straka obecná.

Proč se ptáci stěhují?

Většina lidí se domnívá, že ptáci odlétají „do teplých krajin“ před zimou. Je ale prokázáno, že mají-li dostatek potravy, snášejí i velmi nízké teploty a že je příroda vy-

bavila dostatečnou ochranou — peřím. Křivonosky například vychovávají své mladé uprostřed zimy.

Je tedy pravděpodobnější, že hlavním důvodem odletu mnoha druhů ptáků je spíše nedostatek potravy než zima; ale ani to není bezpečně prokázáno. Někteří odborníci se přiklánějí k názoru, že ptáky nutí k odletu velmi krátký podzimní a zimní den, který jim nedovoluje schnat potřebné množství potravy. Proč ale od nás odlétají někteří ptáci velmi brzo, jako například kukačka, odlétající již koncem července, třebaže to je doba, kdy potravu v našich krajích nalezne jistě každý pták?

Některé druhy ptáků konají cesty zdánlivě zbytečně dlouhé. Proč vlaštovky, kukačky a čápi letí až do jižní Afriky? O čápech se lze domnívat, že tam letí za hejny stěhovavých kobylek, ale co ti druzí? Co je tam vábí? Ještě velmi mnoho podobných velkých i drobných tajemství přírody čeká na své vysvětlení.

Něco pro nováčky ale nejen pro ně -

JAK ZODUJEME V NAŠEM ODDÍLE

účasť na schůzce	4 b.
účasť na prac. schůzce	5 b.
účasť na jednod. výpravě	4 b.
účasť na vi. pracovní	6 b.
vi. dojedn. výprava	6 b.
vi. dojedn. pracovní výprava	8 b.
mimoř. akce	1 b.
100% doch. dlužníky na akci	1 b. každý
dobrovolná desítka	
přispěvkem do zápisu	1-5 bodů
zápis do kroniky	1-5
prac. pro oddíl	1-5
přípravu tvj. akce	1-5
zápisník	0-5 b.
zapomenutá věc	- 1 b.

DŮLEŽITÉ TELEFONY:

Radek a Hanka Malinský	543 1592
Helena Konečková - Benušová	793 0766
Yakub Dobal - Fracto	533 192
Davida Říšelskéj	792 7252
Maruk Malinová - Botouček	792 4537
Lukáš Malinský - Gombi	791 2734
Olga Záhradská - Hodlínová	791 2928
Lucie Malinová	792 1356
Hanka Malinová	793 4442

NEZAPOMEŇ!

• Je v říjnu vyhlášen oddílový přehlídka. Plně činní do konce srpna - máto roku 93/94 100 Kč. Pro všetejch zkušenosťech je budete vyhlášen majetkou. Také máme nějaké dlužníky z minulého roku.

• pokud je stáří 10 let, vstít na předov výpravu dopředu a dále penozemí (map. vytkomaci HHD). Zabránit tak problémům s kuz. povolením ústředí a náčelní přímě!

Všelny proáčky vítáme v našem společenství a přejeme hodně zdaru v jejich zpravě.

dmi Já o listí jsem zpívala - a listí zlaté bylo,
C
dmi já o větru jsem zpívala - a lesem zabouřilo.
 Tam za Sluncem a Měsícem po moři pěny jdou
 a na pobřeží Umarin kdys rostl bílý strom.

C RF: Ó Lórien, Lothlórien - kouzelná Lothlórien. 2x *dmi*

Ve věčném hvězdném soumraku v Eldamaru svítival,
 v Eldamaru, kde Tirion blažených elfů král.
 Tam rostlo zlaté listoví a košatil se věk,
 však zde za mořem Dělicím pro slzy není lék.

RF: Ó Lórien, Lothlórien - kouzelná Lothlórien. 2x

Ó Lórien! Již zima jde, den holý, bez listí,
 do vody listy padají, Řeka je odnáší.
 Již příliš dlouho na tomto břehu já přebývám
 a ve vadnoucí korunu elanor zlatý zaplétám.

Chci-li však zpívat o lodích, která mi přijde vstříc?
 Kde vzít tu, jež mě ponese nazpátek po mořích?

RF: Ó Lórien, Lothlórien - kouzelná Lothlórien. 2x

PLÁN AKCÍ DO KONCE ROKU 1993

Družinovky budou jako vždy jednou týdně, chlapci podle dohody nejdříve v týdnu od 11.10. (pravděpodobně v pondělí). Střeďeční oddílové a mezioddílové schůzky začínají v 16:30 ! a končí v 18:15 až 18:30. V říjnu předpokládáme mimořádné pracovní akce ještě o víkendu 16.-17., případně ještě v sobotu 23.10. Pravděpodobně zbyde ještě nějaká dodělávka i na listopad - čeká nás kompletní přebudování skladu.

ŘÍJEN:

St 6.10. MO SCH

So 9.10. MO V1: Brigáda ve Stachovce, sraz 9:00. Předpokládaný konec do 17:00.

Ne 10.10. MO V1: Brigáda ve Stachovce, sraz 9:00. Předpokládaný konec do 15:00.

St 13.10. MO SCH: 8.výročí založení oddílu.

St-Ne 27.-31.10. ?Líšný: Boj o štít.

LISTOPAD:

St 3.11. MO SCH

So 13.11. MO V1: Brigáda ve Stachovce nebo výprava za Prahu.

Ne 14.11. MO V1: Brigáda ve Stachovce nebo výprava za Prahu.

St 17.11. O SCH: dle dohody nejspíše jen dívky.

So-Ne 27.-28.11. MO V2 nebo 2x MO V1 (Výprava za Prahu a klubovna).

PROSINEC:

St 1.12. MO SCH

So-Ne 11.-12.12.: Vánoční výprava.

St 15.12. MO SCH: Poslední letošní akce.

časopis pro členy oddílů
ARAGORN & ARWEN & ANARION
a jejich rodiče

LISTOPAD 93 ČÍSLO 3 ROČNÍK IX
93/94

LISTOPAD - BLÁZNVÝ MĚSÍC

Tak nazývali tento měsíc Indiáni. Snad proto, že je v něm nestálé počasí, skoro jako v dubnu. Listí se stromů a keřů už je skoro všechno opadané a vydychuje na zemi svou nasládlou vůni tlení, stromy jeřábu jsou obaleny sytě oranžovými hrozny jeřabin a jejich ostrá, trochu nakyslá vůně se mísí s pachem listí. Velká úroda jeřabin prorokuje tuhou zimu. Příroda se tak stará o ptactvo, které má jeřabiny jako svou zimní potravu. Stěhovaví ptáci již všichni odtáhli ve velkých hejnech, ze severu přilétají brkoslavové, kvíčaly, strnad sněžný a další druhy, kteří u nás přes léto nejsou.

Povídání u padajícího listí

Balin

Tak tu máme bláznivý měsíc, jak listopad nazývali indiáni. Snad by spíše dohromady ladilo listopad a měsíc padajícího listí, ale je to jinak. Měsíc padajícího listí - říjen je už za námi. A listí už dávno začalo padat. Některé stromy opadaly, jiné ne. Listí se zabarvilo do různých odstínů zelené, žluté, červené i hnědé a obarvilo krajinu, která se i se svými obyvateli už dávno chystá na tvrdé zimní podmínky. Listí nám šustí pod nohama, občas se v něm přímo brodíme. Kdo si všimá, vidí tu krásnou různorodost a pestrost tvarů i barev - nejsou dva naprosto stejné listy ani z jednoho stromu. Některé stromy se vyskytují hojně, některé méně, jiné jsou vzácné a málo se s nimi setkáte.

Každý list, každý strom je jiný. Tak jako jsou jiné národy nebo různá bratrstva či společenství, která si vybírají některý strom jako svůj symbol, svůj strom, strom posvátný, strom ochraňovaný a střežený. Kdo ví něco málo o Rychlých šípech, Vontech a Bratrstvu kočičí pracky, jistě ví něco i o neobvyklém stromu, který rostl ve Stínadlech. Jinan dvoulaločný, latinsky Ginkgo biloba, opravdu není častým stromem. Mnohé pražské oddíly se snažily zjistit, kde všude v Praze roste, a opravdu se několik takových míst najde. Já sám vím o několika místech - na Břevnově, na Pankráci, ..., a od nedávné doby i na Jižním Městě. Trochu teď doufám, že pro čtenáře Stopy to není vůbec novinka, protože jistě máme v našem společenství lidi zvědavé a všímavé, ale pro jistotu to upřesním: jeden jinan roste i na naší zahradě u klubovny. Roste tam od léta a zatím je jen malý a nenápadný. Ale on vyroste a bude z něho velký a krásný strom, pokud ho ovšem budeme alespoň trošičku střežit a ochraňovat. Je to totiž náš strom, zasadili ho lidé z našeho společenství a budeme-li chtít, může být právě on tím naším Stromem s velkým S, Bílým stromem nehledě na barvu, stromem našeho společenství. Buďme na něj hodní. Je to zvláštní strom, neobvyklý, trochu tajemný a krásný. Je takový, jaký máme rádi život - neobvyklý, trochu tajemný ... a krásný.

Vánoční svátky se často nazývají svátky klidu a míru. V této době se lidé na sebe více usmívají, i když je pravdou, že ne každý má náladu na úsměvy, když je ulítaný vánočním sháněním. Uprímně řečeno, ono to není zase až tak důležité, jestli budeme mít na vánoce kupu cukroví, která vydrží až do dubna, nebo jenom půl kupy, která se dojí už o silvestru, nebo jestli bude stromeček vysoký 160 nebo 170 centimetrů atd. Lidé si zvykli brát vánoční svátky nejen jako chvíle pohody a klidu, ale hlavně jako svátky hojnosti - "to se zase na Štědrý večer naperem!" A tak běhají po městě, dárky shánějí samozřejmě až na poslední chvíli, když je ve městě největší šrumec, "a ještě potřebujeme tuhleto a támhleto a tohle by se taky hodilo..." A tak se ty svátky nakonec změni v nákupní, uklízací, vařící, pečící a smážící a vůbec nestíhací šílenství, které obvykle skončí na Štědrý večer, aby se v zápětí změnilo v šílenství nacpávací. To se pak ozývají žaludky, žlučníky, sem tam nějaká kost v krku... To pak jsou lidé rádi, když už konečně jsou ty "zatracené" vánoce, na které jsme se ovšem minimálně půl roku těšili, už konečně za námi!

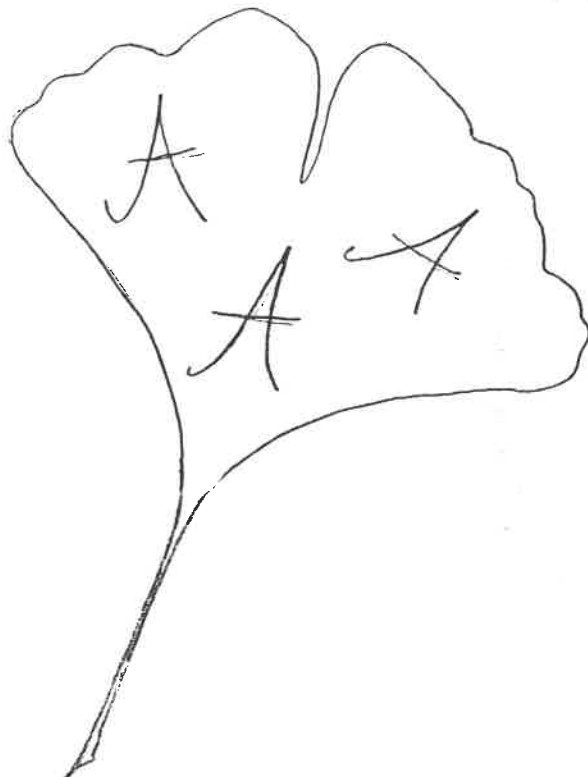
Tak takhle my to v našem společenství neděláme. Je to jisté i tím, že slavíme vánoce o něco dříve a vyhneme se tak té opravdu předvánoční nestíhací atmosféře. Míváme obvykle nějakou ozdobenou větvičku nebo i menší stromeček v klubovně, ale vánoce slavíme většinou na výpravě. To každý vezme pár kousků cukroví z domova, svíčky a prskavky a samozřejmě dárečky pro ostatní. V poslední době to děláme tak, že každý může dát dáreček komukoliv, ale zároveň má 3 dárečky bez jména a předem neví, kdo je dostane. Tyto dárečky se dají na hromadu a rozdělí se každému zase 3. Tak dá vlastně každý každému nějakou drobnost, legráčku, ptákovinku pro potěšení, ale přitom může dát i něco hodnotného právě tomu, komu chce. Kromě nadílky ovšem zpíváme koledy, hrajeme speciální vánoční hry (Cupity dupity okolo chalupity apod.). Obvykle ani nezapomeneme dát něco na mls zvířátkům nebo třeba udělat kotrmelec do nového roku.

Proč o tom všem píšeme už v listopadu? Přece proto, abyste stihli vyrobit ty dárečky, aby stály za to a nedělali nebo nesháněli jste je na poslední chvíli a nebyli z toho ulítaní, nervózní, utahaní... Aby se vám oddílové vánoce podařily a líbily, prostě aby nám všem bylo fajn. Tak se snažte!

ODDÍLOVÉ TITULY

V říjnu se podařilo Hoblině a Luce jako prvním získat titul třetí, v jejich případě je to tedy MARKÝZA. Tento titul má ve znaku růži pro MARKÝZU a meč pro RYTÍŘE, jeho heslem a povinností je pomoc slabším a potřebným. Doufám, že už zanedlouho bude mezi námi také nějaký RYTÍŘ!

Ještě jedna podstatná informace: Posledním dnem tohoto roku končí možnost požádat si o udělení per za činy vykonané před vyhlášením titulů! Nezapomeňte a zapřemýšlejte! Znáte to - kdo zaváhá, ...

POSLEDNÍ KVĚTINY

Na jaře a v létě se louky opdobaly malířské paletě, každá mez byla kvetoucí botanickou zahradou. Většina rostlin odkvete dřív, než nastane podzim, a v říjnu se louky zdají jednotvárně zelené. Ale i teď objevíš květiny, které odolávají chladnému počasí a přežijí první mrazíky. Modré zvonky na suchých stráních, fialový vřes na písčitých půdách, u polních cest světle karminové květy chrpy čekánku. Když si budeš na výpravách všimnout květin po celý den, uvidíš ještě kakost, starček, rmen, řebříček. Některé rostliny kvetou i v době, kdy se podzimní přehánky začínou měnit v sněhové plískanice, sedmikráska a kokoška pastuší tobolek skoro po celý rok.

CO VYPRÁVĚJÍ

PARĚZY

Chodíš kdem pich na každé výpravě bez povšimnutí.

A přitom by ti mohli vyprávět! Jen rozumět jejich řeči. Sklon se k nim, uslyšíš zajímavé příběhy. O tom, jak rostl a křel strom, který tu kdysi stál, o dobách, kdy kraj trápilo moře sucha o letech hojně vláhy. Vyčteš to přímo ze dřeva parězu. Vnitřní kůže, tu parězu mnohá stromu mají křehčí jemnou kůru, jako kdyby na nich někdo vyznačil dentky soustředných kruhů. Spočítáš ty kruhy a dovíš se, jak byl strom starý, když ho pokáceli.

Každý strom roste nejen do výšky, ale také do šířky. Od jara až do zářího léta klouzne. Přibude mu nice napadma' vrstvička buněk po celém obvodu kmene, ale u mnoha druhů je dobře znát. V jarních měsících se tam tvoří široké, velké buněky, v létě úzké, malé - proto je znatelný přechod mezi přírůstky dřeva v létě minulého roku a přírůstkem z jara roku následujícího.

Zkus spočítat letokruhy na smrkovém parězu, uvidíš, že to jde celkem bez nesnází. Jestliže jich napočítáš sto sedmáct, můžeš s jistotou prohlásit, že tu dřevorubci porazili stodoacetilový strom, (k saučku letokruhu přidáš tři až pět let, podle výšky stromu, na začátku života je semenačice velmi nízký, první, stručný buňk počítá z doby, kdy dorosl výšky parězu).

A jak je to s dalšími informacemi, které ti parěz poskytne? V letech, kdy měl strom dost vláhy a bylo navíc velmi teplé počasí, naroste silný letokruh. Naopak suchý rok se projeví tenkým přírůstkem dřeva. Málo dřeva přibývalo stromu i v letech, kdy panovaly zvláštní útrpné mraky.

Zda se to všechno řádne, skoro samovolně, a přeci k lidem naučili rozumět řeči parězu lepše před několika desetiletími. Zasluku na tom má A. E. Douglas, americký fyzik - astronom. První si povšiml, jaký vliv má počasí na nerovnoměrnost ročních přírůstků dřeva. Porovnával dlouholeté meteorologické záznamy s číselně porovnanými stromy a nakonec došel k závěru, že o kterých už byla řeč. Potom uviděl, že tím, že z parězu křehčích stromů vyčte, jaké počasí vládko v letech, kdy ještě lidé neměřili teploty a srážky. Napadla ho i myšlénka, která vedla k pravě posuzování mezi archeology. Dokažal z trámů na prastarých stavbách přesně určit, v kterém roce byly postaveny zkoumané budovy. I to vyčteš z letokruhu.

OSTRŮŽINY

Jan Nedvěd

||: Když zavíháme oči jenom na pár chvíl,
to písničky mákne mechtělo se spát
a pláči trochu naschvál zpívaj, prospíš den,
a člověku se zámě mechtěle vrát.

Když první nosa pada' ve zdech lunelů,
kolye teplem práče rostat'mou,
vezmeš si pár ostrůžin a s pusou čermonou
pledáš lichéj, opuštěnej kelin.

RF. Toulá'ní je mázor a přívědění z lásky
a trochu z melásky, co nřod, typce (2. nikdy) dal,
a odpovíd' ma slzky, ma otázký
a ma mládu' a ma kyj'apky' z al.

Hořná ti chybi' táta, možná jiný' uš,
třeba holka, křovů měl jsi strašně rád,
ma kolíček v ruceh smíchu zapomeneš smad,
když kolem ramen vezme kamarád.

RF. Toulá'ní je mázor.... 2x

PÍSEŇ, CO MĚ UČIL LISTOPAD

W. Daněš

Málo jím a málo spím a málokdy tě vidám
málokdy si mechtám něco stát
doma nema'm stát, už oči jámi'ho tájnu',
čítám, se se blíží' listopad tm tm tm, tm tm tm,

RF. Listopadový' písně' od léta už slycha'm,
už ledový' přímse je k nám
tak mě mečteky, anetka' m'kam nepospícha'm
listopadový' písně' nasloucha'm.

čtvíli. Háil a poslouchal, jak v'itru v'itru čísti'
ke zemi pada' zlatý' vodopád
pod notama v'itka' to proutá' cene' listi'
vím, se právě zpíva' listopad.

RF.....

Dále a dále tou záplavou, co pod notou se blyška'
co mě nutí do zpěvu se dát
tak si čtvíli zpíva'm a potom radě přístá'm
píseň, co mě učil listopad.

PROSINEC - MĚSÍC DLOUHÝCH NOCÍ

Ahoj všichni z našeho společenství,
tak tady máme poslední měsíc v tomto roce a s ním přichází
i nové číslo STOPY. Dny se krátí, vánoce jsou přede dveřmi.
Ne nadarmo nazvali Indiáni prosinec měsícem dlouhých
nocí. V rukou máte právě nové číslo STOPY. Najdete v něm
bůba mío a vánočních a vánočních zvyků, trochu legrace,
trochu kritiky, ale v každém případě tam nenajdete ani
jeden příspěvek od nás. Krásné vánoce a krásný vstup
do nového roku 1994

přeje Dlanča

PLÁN AKCÍ NA PROSINEC

- 1.12.-mezioddílová schůzka
- 10.-12.12.vánoční výprava do Měsíčního údolí
- 15.12.-poslední schůzka našeho společenství v roce 1993
- 22.12.-setkání všech oddílů z našeho domečku(16:30-19:00)
- 4.12.-roverský country bál(předpokládaný návrat posledním metrem
SPOLEČNĚ, účastní se Hanka, Radek)

PLÁN AKCÍ NA ROK 1994

- leden:5.1.-mezioddílová sch.
- 15.1.-jednodenní výprava
- 16.1.-"-
- 19.1.-oddílová sch.
- 29!-31.1.-výprava(podle možností-buď lyžařská vídenní nebo tři
jednodenní výpravy)
- únor:2.2.-meziod.sch.-MISTR MORSE
- 16.2.-oddíl.sch.
- 19.2.-jednodenní výprava
- 20.2.-"-
- březen:9.3.-meziod.sch.-MISTR UZLE
- 19.3.-jednodenní výprava(práv. kuličkyáda)
- 20.3.-"-
- 23.3.-oddíl.sch.
- duben:6.4.-meziod.sch.
- 20.4.-oddíl sch.
- 31.3.-4.4.-velikonoční výprava vícedenní V5
- 23.-24.4.-výpravy dle možností V2 nebo V1+V1
- květen:4.5.-meziod.sch.
- 7.-8.5.-V2(práv. Kokořín)
- 28.-29.5.-V2,sraz oddílů
- 18.5.-oddíl sch.
- červen :1.6.-meziod.sch.
- 11.-12.6.-V2 pod stany
- 15.6.-oddíl sch.
- 22.6.-meziod.sch.
- 25.-26.-V2příprava tábořiště
- 29.6.-meziod.sch.

VÁNOCE

Stromečku, vstávej,
ovoce dávej,
umej se, ustroj se,
je Štědrý den!

Z. Kladska

První vánoční stromek

Dovedli byste si vůbec představit vánoce bez pěkně ozdobeného vánočního stromečku? Určitě, ne vidíte. A tu spoustu dárků, které na vás čekají zase po roce. Každý z nás ať malý či velký si musí přiznat v duchu, že vždy na Štědrý den čeká toužebně na ono tolik očekávané zacinkání zvonku, na otevření "tajemných dveří" a na barevně ozářený stromek plý třpyticích se ozdob a sladkých dobrot. Konečně naslatal ten okamžik, kdy si všichni mohou společně u stromečku zazpívat svoji koledu, pořešit se třeba i nečekaným dárkem a hlavně posejdt spolu se svými nejbližšími - maminkou

onu tajemnou vánoční pohodu. Při tom veselí, rozbalování a skotačení vás asi vůbec nenapadlo proč se stromek vůbec zdobí, od kdy se tento zvyk dělá, jaké stromky se dříve u našich předků zdobily. A tak pojdte a přijměte malé povídání o symbolu Štědrého dne - v á n o ě n í m s t r o m k u

Vánoční stromek s cukrovím nepatří u nás k tradicím, dostal už v té podobě jak počle vědců, kteří se tímto první stromky objevily mi květy. To vše bylo již ve 3. století před naším letopočtem. A to už je pořádný kus historie. Většina odborníků se však domnívá, že se kdysi jmelí a zeleného jeličku. Původní zvyky zmizely a ke kouzlu vánočních větvičky jeřábu stromkům. Pak už tato cesta postupovala

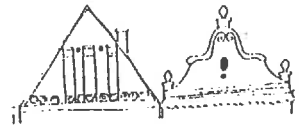
skleněnými ozdobami, zlatými řetízky a svíčkami typický symbol vánoce, které by se daly označit za starobylé. K nám se jako vánoční zvyk její známe z dnešní doby. To bylo v první polovině minulého století. zvykem zabývají a vůbec vánočními zvyky, tvrdí že se již ve staré Číně, kde prý bývaly ověšeny lampiony a uměly- že zdobení bylo spojováno s oslavami zimního slunovratu dávno u lidstva ustíval. Původně se zdobily obydlí snítkami Pravý název "vánoce" se objevil v Evropě až ve 12. století a ke kouzlu vánoce přibýly květy třešní, jabloní, bezu, s navěšenými jablky. A snad právě odtud vedla cesta k vánočním rychle. 1737 byli poprvé v Drážďanech použity na stromečku papírové kroužky. Nádhera stromků, známé z dnešní doby ne jeprve objevovali v komnatách šlechtických zámků, pak v komnatách majetných měšťanských rodin. Pro chudé zůstal po celé století jen pojem, který znali jen z vyprávění nebo obrázků.

A kdy byl vlastně zažehnut první stromek v Praze????

Za jeho historií se musíme vypravit do Libně na nynější náměstí Na stráži. Tam v místech dnešního domu čp.85 stával kdysi malebný dvoupatrový zámeček "Na ztracené vartě". V něm se ubytoval ředitel Stavovského divadla Jan Karel Lieblich. Jeho dům byl oteřen všem umělcům a přátelům umění. A právě tento "papá" jak jej jeho přátelé pro jeho dobré vlastnosti nazývali připravil o vánočních roku 1812 malé překvapení. Po bohaté večeři se otevřely dveře sousedního salonu a hosté mohli obdivovat štíhlou jedličku ozdobenou mnoha rozsvícenými svíčkami a pozlacenými řetězy. Tento zvyk se pak velmi rychle rozšířil do pražských rodin. Daleko později byl vánoční stromek zdoben i na českém venkově.

Ozoby se však ještě nevyráběly, dělali se po domácku z papíru, zlatých stříbrných proužků přes vystříhané hvězdy až po zlacené ořechy. Teprve od roku 1860 bylo možné si koupit první sklěněné koule a zvonečky. O tom jak se vlastně ozdoby vyrábějí se dozvíte v dalším článku Stopy. Jako česká zvláštnost se při zdobení uplatnily i doma pečené perníkové figurky.

Purpura na plotně voní...

Doklady o vykuřování obývaného prostoru a shromáždění dýmem zapálených nebo jen zahříváných vonných látek jsou staré více než 4 000 let. Zvláště starověk a středověk si na vykuřování potrpěly, mimo jiné i proto, že vonné látky byly pokládány za prostředek proti některým nemocem. V cizích zemích se vykuřovalo nejčastěji myrhou, šťávou kadidlovníku, santalovým dřevem a kumarinem. I naši předkové měli rádi vůně, vykuřovali také, a tato tradice se udržela až do novější doby, zejména v souvislosti s vánočními. Používaly se takzvané frančíšky, jejichž základ obvykle tvořilo kadidlo a benzoová pryskyřice, nebo purpura.

Protože část používaných aromatických přísad bylo nutno dovážet, zmizely oba výrobky z trhu. V některých zemích, například v NDR, nahrazují dovážené látky dostupnějšími surovinami. Tyto výrobky přívku purpuru a frančíšky svou vůní sice plně nenahradí, ale voní také, i když trochu jinak.

Uvádíme návod na šest vonných směsí. Prvních pět se dá použít jako purpury tak, že se potřebné množství nasype do pečivové formičky nebo jiné plechové misticčky a pak se zahřívá (např. na plotně) (zahřívá se až k varu), případně do vodní lázně (zahřívá se až k varu), případně do odpařovacích nádob ústředního topení.

I. směs:

- 50 g sušeného kořenu florentýnského kosatce ze starších rostlin
- 30 g sušené natě mařinky vonné
- 30 g sušené natě komonice lékařské
- 20 g drcené skořice
- 10 g sušených korunních listků růže stolisté nebo turecké
- 10 g sušených květů pivoňky lékařské
- 10 g sušeného květu levandule

II. směs:

- 30 g sušené natě komonice lékařské
- 10 g drceného hřebíčku
- 10 g sušené tymiánové natě
- 10 g sušených korunních listků růže stolisté nebo turecké

III. směs:

- 30 g drcené pryskyřice

- 30 g sušené natě komonice lékařské

- 10 g drcené skořice
- 10 g sušené tymiánové natě
- 10 g drceného nového koření
- 10 g drceného hřebíčku

IV. směs:

- 30 g sušeného nastříhaného borového jeliční
- 30 g sušených jalovcových bobulí
- 30 g sušené tymiánové natě
- 10 g nahrubo strouhané sušené pomerančové kůry

- 10 g odpadu vzniklého při ořezávání tužek

V. směs:

- 50 g sušených drcených jablečných slupek
- 30 g sušených korunních listků růže stolisté
- 30 g sušené natě mařinky vonné
- 10 g nahrubo strouhané citrónové kůry
- 10 g třísek z jalovcových větévek

VI. směs:

- 50 g nastříhaného borového jeliční
- 20 g nahrubo strouhané sušené kůry pomerančové
- 20 g nahrubo strouhané sušené kůry citrónové
- 20 g sušeného levandulového květu.

Barborky - větvička štěstí

Barborka, neboli také větvička štěstí přinášela na vánoce domovům poselství nadcházejícího jara. Kdysi bývalo zvykem, že si venkovská děvčata, která byla hrdá do vdávání, nařezala začátkem zimy větvičky třešní, vložila je do sklenice s vodou a postavila v teplém chlévě. To proto, aby třešňové větvičky v teple na štědrý den vykvetly a děvče se mohlo těšit, že se do roka vdá. A protože se větvičky uřezávaly 4 prosince, v den, na který připadá svátek Barbory, říkalo se jim b a r b o r k y. Větvičky rozkvetly během vánoce jako by bylo jaro. Tento hezký zvyk měl však několik podob:

- trhat se musí malé, dále nevětvené větvičky
- při trhání je třeba šeptat svá přání. Kolik máš přání, tolik větvíček musíš dát do vázičky. Která z haluzek včas vykvete, to přání se Ti zaručeně vyplní. Pozor ale !! Nepopleťte si větvičky a tím i svá přání!!

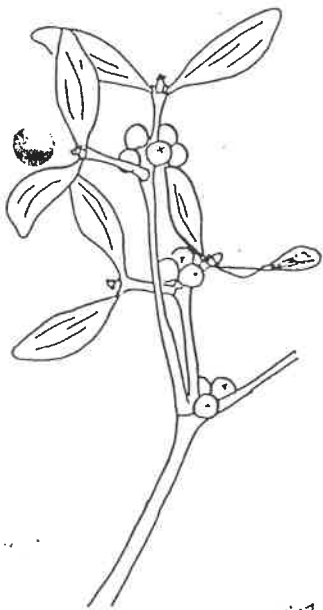
Kdo chce něco podobného zkusit musí použít větvíček těch stromů a keřů, které rozkvétají časně z jara, před vyrašením listů:

- třešeň
- forsytie /zlatice nebo nesprávně zlatý déšť/
- větvička břízy se zazelená
- kaštan

Větvičky odřízneme ostrým nožem šikmo, den necháme větvičku namočenou celou a po zbývajících 20 dnů ji vložíme do vázy do vlažné vody a postavíme ji na místo, kde se drží pokud možno stálá teplota. Asi 20°/

Vodu pravidelně vyměňujeme a řez během této doby si dvakrát obnovíme. Za 3 - 4 týdny by nám větvička měla vykvést. A pokud Ti to nejvyjde již do vánoce, nevadí. Tento pokus si můžeš zkusit ještě jednou a to v lednu nebo únoru, kdy ti větvičky také vykvétou. Ale pamatuj!! Tento krásný předvánoční obyčej však představuje i ničivý zásah do přírody. Takže, vše s mírou a šetrně!!!

Jmelí - posel Bohů

Asi vás to překvapí, když vám řeknu, že to krásné jmelí z botanického hlediska je vlastně parazit, příživník. Njeznámější je jmelí bílé na listnatých a jehličnatých stromech. Na konci každé větévky jmelí sedí pár vytrvalých tuhých žlutozelených listů. Malé nenápadné květy dozrávají v bílé nebo nažloutlé bobulky. Semínka jmelí se zachycují v prasklinách kůry stromů dokonce i ovocných, zapustí kořínky a jmelí vypučí. A to právě naše předky moc udivovalo. Na kterých stromech vlastně jmelí roste?

Především na jabloni, hrušce, akaátu, jeřábu, javoru, topolu to je jmelí "jabloňové", známe jedlové jmelí s bobulemi bílými /širokolistá odruda/ dále pak borovicové jmelí s drobnými listy. Protože jmelí roste hodně vysoko na stromech, v jejich rokunách, poutalo i toto odedávna lidskou pozornost. A bylo také opředeno mnoha pověstmi. Keltové a Germáni je považovali za posly bohů seslané na zem. Jak si vážili a ustívali jmelí svědčí o tom obřady náboženské při kterých osekávali jmelí zlatými srpy. Protože si jej vážili, nedávalo se jmelí do váziček jako je tomu dnes, ale zavěšovalo se a dosud tento zvyk zůstal. Jmelí viselo nad stolem po celý rok a ochraňovalo rodinu před neštěstím. Do českých vánočních zvyků bylo jmelí zavedeno z Anglie. Jinak se také říká, že jmelí není pro štěstí, ale proto, že pod visícím jmelím se kdekoli a s kýmoli může ten kdo jej daruje políbit. Ale pro toho kdo si jmelí kupuje sám a nedaruje jej, tento obyčej neplatí. Tak honem raději ještě koupit alespoň malou větvičku a někomu ji darovat.

Vánoční kytice

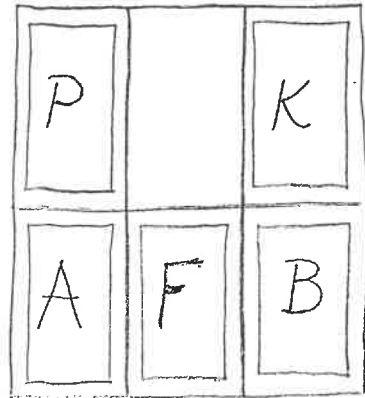
Základem kytice je chvojí/ třeba to co zbylo po postavení stromečku/ vkusně ho naaranžujeme do vázy a větvičky ozdobíme malými mašličkami, případně zbylými ozdobami popřípadě poházíme celou kytici stříbrem.

MMORÁDNOSTI NA PROSINEC

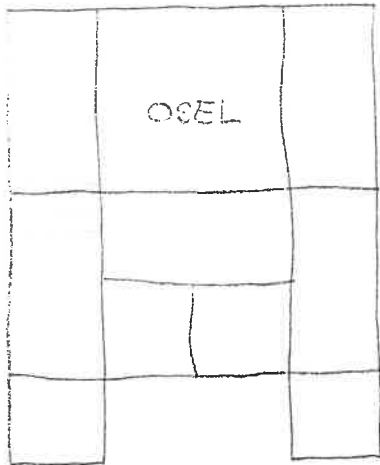
ZÁHADA KRÁLOVSKÉ HROBKY

Před čtyřmi tisíci lety dostavěli jednu z největších egyptských pyramid, a když v ní pohřbívali rodinu mocného faraona, dostali se nečekaně do velkých nesnází. Ke hrobce, ukryté hluboko v pyramidě, vedly dlouhé tajné chodby, které měly chránit mrtvého krále a jeho šperky před lupiči. Pronést tudy těžké sarkofágy nebylo možné. Dopravily je sem tedy po částech. Když byla práce skončena, velekněz s hrůzou zjistil, že dělníci sestavili dva sarkofágy na nesprávném místě. Podle přísných obřadních pravidel měl mít mrtvý král po pravici svou manželku, královnu, a po levici dceru, princeznu. Sarkofágy však stály, jak ukazuje obrázek. Jen faraon ležel na správném místě. Bylo třeba vyměnit truhlu "A" s princezniným sarkofágem a truhlu "B" s královniným sarkofágem. V hrobce zbývalo tak málo prostoru, že bylo možno přesunout vždy jen jeden sarkofág. Nízký strop nedovoloval přenášet ani sarkofágy vzduchem, musely být posunovány po zemi. Podaří se ti záhadu vyřešit? V případě že ano, snaž se jí vyřešit co nejmenším počtem přesunů. Představ si, že jsi v kůži nosiče - každý tah navíc znamená strašnou dřinu.

OSEJ VE STÁJI

Vyveď chudáka osla ze stáje na pastvu! Otvor na dolním okraji rámu představuje dveře, obdélníky a čtverečky v krabici, které oslíkovi překážejí, mohou být libovolně přesunovány, ale žádný z nich nesmí být z krabice vyjmut.

Zdá se ti hlavolam jednoduchý? Zkus to a uvidíš. Odhadni kolik tahů asi potřebuješ, než jej vyvedeš ze stáje. Třicet? Přidej a hodně, počítej tahy a nech se překvapit.

Řešení přijímá do konce prosince Hanča.

INZERCE

Prodám kožený pásek s kovovou přeskou, značka levněji než Gembí - viz. dolní inzerát.
BOHOUŠEK

Prodám kožený pásek s kovovou přeskou, značka levněji než Bohoušek - viz. horní inzerát.
GEMBI

OD NÁS NA VÁS

Vážení a drazí,
copak se to s vámi děje? Již v měsíci padajícího listí jsme, Marto, Myško, Bleško, Bohoušku, Lachtane, Dane, Tlaponožko, Kájo, Veverko, Ježoure, Budy, Šneku, Zálesáku, vyhlásili vybírání příspěvků, dnes máme měsíc dlouhých nocí a vy nic! Máme to brát jako nezájem o naše společenství? Takže koukejte splatit svůj dluh, jinak to bude s vaším členstvím nahnuté!!!

A ještě jedna věc. Naše poslední výprava vedla na jednu pevnost, já a Raček jsme ji pro vás připravovali, abyste prožili hezkou výpravu. Jenom nás trucha zamrzelo, když jsme na nádraží našli 5 členů. Třeba takoví Lachtan, Dan, Tlaponožka nebyli od začátku roku ještě na žádné výpravě. Co se to s vámi chlapci děje? Odradilo vás nevlídné počasí? A taková Bleška, Kanička a Myška na tom nejsou o nic lépe?!!!

C Od své maminky já dostal sardinky^{Dmi}
 měly jednu^G nevýhodu byly malinký^C
 a tak povídám: Nevím, kam je^{Dmi} dám
 já ti o nich^G mámo radši píseň zazpívám^{C G}
 RF: Sardinky, sardinky, ty já nemám rád^C
 protože jsou malinký a^D nedaj se furt jíst^G
 sardinky, sardinky v oleji plavou^C
 zbytečně bych zátřískal s^F nima uzku^C svou

Atak jsem jel ven a byl krásnej den
 sardinky jsem doma nechal, říkám: Čert je vem
 plnej žracák mám, do nosu si dám
 sardinky jsou na nic, radši guláš udělám

Guláš jsem otvíral, no to jsem si dal
 vyběh na mě z konzervy, až jsem se polekal
 vyjil jsem si čaj, buřt mi do písku spad
 tedka tu mít sardinky, já byl bych hrozně rád

RF: Sardinky, sardinky, měl bych hrozně rád
 i když jsou moc malinký, lepší jsou než hlad
 sardinky, sardinky plavou v oleji
 mohly bejt teď poslední mojí nadějí
 Sardinky, sardinky já mám hrozně rád
 s nima budu od dneška velkej kamarád
 sardinky, sardinky plavou v oleji
 příště budou poslední mojí nadějí.

NAŠE TÁBOROVÁ PÍSEŇ

BLÍZKO LITTLE BIG HORNU II.

Tam blízko Little Big Hornu je píseň strašlivá,
 je to jedna z pěti písní, co Saranče zná,
 zpívá si ji každodenně hlasem příšerným,
 že ho jednou zastřelím, to dnes už dobře vím.

RF: Říkal nám to Radek, já měl jsem v noci sen,
 když Saranče nepřestane, bude zastřelen,
 kmen Stopařů je statečný, to Saranče už zná,
 tak pročpak neposlouchá ta slova varovná?

Saranče si zpívá dále hlasem strašlivým,
 létají lžíce ze stanů a vložky od holín,
 marně na něj Radek křičí - Tak už pokoj dej!
 Jedinou možnost ještě máš, život si zachovej!

RF: Říkal nám...

Saranče všal nepřestalo, proto smělu má,
 už mu zvoní umíráček z věže tábora,
 však nežlí bídně zahynul, tak naposlady řek:
 Života já nelituju, Custer taky zdech.

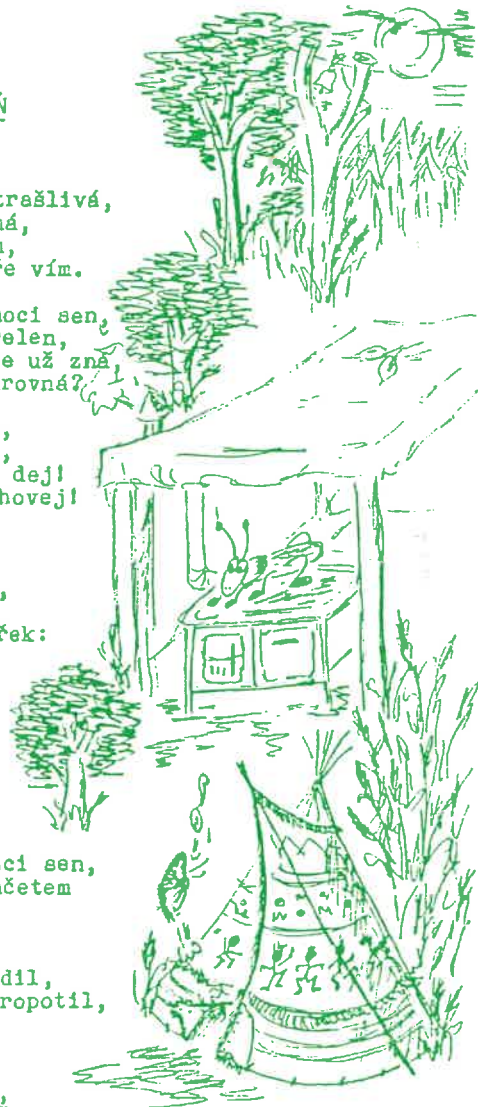
RF: Říkal nám...

Saranče je dávno mrtvé, leží pod drnem,
 ale vítr stále ženo jeho píseň sem,
 ozývá se po táboře teskně za noci,
 proti písní téhleté už není pomoci.

RF: Říkal nám to Radek, já měl jsem v noci sen,
 jak se ženu s puškou v ruce za Sarančetem
 a Saranče klíčkuje a skoro utíká,
 ale pak to dostane a strašně naříká.

Nežlí puška vychladla, tak jsem se probudil,
 ten sen byl tak hrozný, že jsem spacák propotil,
 vykuknul jsem ze stanu a právě svítalo
 a na kamnech v kuchyni Saranče zpívalo.

RF: Povídám si: Hochu, to už je osud náš,
 těžko s tímhle Sarančetem něco uděláš,
 kmen Stopařů je statečný, muší to vydržet,
 Saranče pak možná přestane vyvádět.

KOLEDOY

19. NARODIL SE KRISTUS PÁN

Moderato

1. Na-ro-dil se Kristus Pán, vesel-me se, z rá-že kvíték

vykvetnám, ra-duj-me se, Ži-vo-ta řis - té - ho,

z ro-du krá-lov - ské - ho, nám, nám na-ro-dil se,

DOBROU ZPRÁVU HLÁSEJ

RF: ^CMou dobrou zprávu hlásej
^Cvrátil se den, když píseň zní
^Cmou dobrou zprávu hlásej
^Fvítej čas vánoční

Pojď úvozem i strání
^Gpojď, vím už, kam se ^Cdát
^Gteď hvězdná zář nás ^Cchrání *Ami*
^Fa v ^Gdálce slyším ^Chrát-aleluja

RF: ^CMou dobrou zprávu hlásej.....

Dál půjdem cestou známou
^Cjít s mámi každý smí
^Ck té stáji kryté slámou
^Ckde dítě malé spí-aleluja

RF: ^CMou dobrou zprávu hlásej
^Cvítej ten den, ať píseň zní
^Cmou dobrou zprávu hlásej
^Ctu zprávu vánoční.

20. NESEM VÁM NOVINY

Moderato

1. Ne - sem vám no - vi - ny, - po - slou - chej - te,

z bet-lém-ské - kra - ji - ny, - po - zor dej - te. Slyšte je pilně

a ne - om - ylně, slyšte je pilně a ne - om - ylně, roz - ji - mej - te.

2. K němužto andělé s nebe přišli,
 I také pastýři jsou se sešli,
 [Jeho vítali, jeho chválili,]
 dary nesli.

3. Andělé v oblacích prozpěvují,
 narození Paně ohlašují:
 [že jest narozen, v jeslích položen,]
 oznamují.

2. Jenž prorokován jost,
 veselme se,
 ten na svět poslan jest,
 radujme se.
 Z života...

3. Člověčenství naše,
 veselme se,
 ráčil vzít bůh na so,
 radujme se.
 Z života...

4. Goláš oloupen,
 veselme se,
 člověk jest vykoupen,
 radujme se
 Z života...

Spirituál kvintet

časopis pro členy oddílů

ARWEN & ARAGORN & ANÁRION

a jejich rodiče

číslo 5 LEDEN '94 ročník IX 93/94

O DOBROTĚ

Není lidské vlastnosti, kterou bychom více milovali, než je добрota. A přece: Není povinnosti, kterou by bylo nutno připomínat naléhavěji než příkázání: Buď dobrý!

Člověk otvírá dobrotě rád své srdce, protože mu slibuje radost, touží po ní a očekává, že zahojí jeho rány. Rány, kterými je nejčastěji duševní bolest, nepochopení, opovržení a nikoli na posledním místě - opuštěnost. Dobrota se snaží pochopit nepochopené a tím zmírňuje hořkost každého pokoření, promíjí chyby, prýští z ní ona čistá láska, která zbavuje bezútěšnou samotu její hořkosti.

Avšak v míře příliš velké očekáváme dobrotu od jiných a sami ji jen neochotně nabízíme. Každý projev dobroty je pokrokem toho, kdo ho vykonal. Myslete na to.

Vaši vedoucí

----- Převzato ze Stopy 5-6, ročník 87/88. -----

Tento příspěvek z "pradávné" Stopy je velice vhodný jako úvodník do našeho nového roku. Záleží na nás, jací budeme a jak se budeme k sobě chovat.

Balin

BODOVÁNÍ PROSINEC 1993

ARAGORN

1. Pavouk	47
2. Kato	46
Vojta	29
4. Tlaponožka	25
5. Jirka	23
6. Zajíc	22
Petr	20
8. Lachtan	18
9. Dan	17
Honza	17
11. Cipísek	16

ARWEN

1. Káťa	30
2. Skřítek	28
Bleška	28
4. Ručička	24
5. Šárka	23
6. Myška	22
Ještěrka	22
8. Kanička	10
9. Klíště	5

SLAVNÉ VÝROKY

PÍDA: Ptali jsme se jí na značku nerovnost vozovky, odpověď zněla: "To je hrbolatá silnice." (1987)

DÁŠA: "Teď jedna řeznická otázka..." (míněna je řečnická otázka) (1988)

VEVERČÁK: "Já bych chtěl bejt kanystrem."
"Proč?"
"Protože ho každěj nosí!" (1988)

POTVŮRKA: Poté, co byla šimrána travou po obličejí: "Do nosu mi nelez!" (1989)

KÁJA: Při družinové hře: "Půjdeme všichni společně, aby se neztratili jenom Elfové!" (1990)

Tyto unikátní výroky jsou vybrány ze slavné, staré a již zapomenuté oddílové knihy. Neměl by někdo z vás chuť tradici obnovit a po další generace doplňovat a opakovat?

Beruška

"OBLÍBENÉ" TÉMA: PŘÍSPĚVKY

Nejsme bohužel na tom tak dobře, abychom nemuseli od svých členů nic vybírat a přitom si mohli dovolit koupit vše potřebné pro činnost našeho společenství. Proto vybíráme 10 Kč na měsíc, to je 100 Kč na jeden školní rok bez letních prázdnin. Příspěvky jsou stále stejné už několik let, takže zatím na ně inflace neměla vliv. Kromě toho samozřejmě nás každý rok čeká registrační poplatek Junáka, který činí jako loni 30 Kč a je třeba jej zaplatit obvykle tak do konce února.

Tolik konstatování známých skutečností. Méně známo už možná bude upozornění z minulé Stopy o vlivu příspěvků na další setrvání v našem společenství. Víte, že celkem máme smysl pro legraci, ale už je toho příliš. Na začátku roku 1994 ještě pořád máme dlužníky a nikoho z vedení už opravdu nebaví to neustále opakovat. Proto jako vůdce našeho společenství vydávám následující opatření:

Lhůta pro zaplacení oddílových příspěvků je dva měsíce po začátku školního roku, tj. konec října. Pro nováčky je lhůta pro zaplacení oddílových příspěvků a odevzdání vyplněné a rodiči podepsané přihlášky do oddílu jeden měsíc po začátku nováčkovské zkoušky a nováčci platí příspěvky pouze za období této zkoušky tj. za 3 měsíce. Lhůta pro zaplacení registračního poplatku Junák je pro letošní rok 28.únor.

Dlužníkům bude po uplynutí lhůty pozastaveno členství do vyrovnání dluhu. Výjimku je možno udělit je v případě dlouhodobé nepřítomnosti (nemoc, škola v přírodě atd.) Vzhledem k tomu, že většina členů se obsah tohoto opatření dozví až ve středu 5.1.1994, prodlužují pro tento rok lhůtu pro zaplacení oddílových příspěvků do středy 12.1.1994.

2.1.1994

Radek Malínský - Balin

Co to obnáší v praxi: pozastavení členství znamená ztrátu členských práv - účastnit se akcí oddílu (lze jen se souhlasem vedení), užívat oddílový majetek, nosit na rukávu znak oddílu, dále odnětí oddílových titulů atd. Takový člověk se stává pouhým hostem společenství a je na úrovni úplného nováčka. Na začátku roku 1994 se to velmi dotýká těchto členů a nováčků: Veverčák (100), Ježour (100), Budý (30+100), Dan (100), Zálesák (100), Lachtan (30+100), Kato (30+přihláška), Zajíc (30), Bleška (100), Myška (100).

BRIGÁDY

Ozval se nám opět pan hajný Beneš z Hostivaře a má zájem o brigádu. Je to možnost, jak zároveň pomoci lesu a městu i sobě. Pokud bude dost práce, mohou si členové roverské družiny dojednat i nějaké vlastní brigády a vylepšit tak finanční situaci svou i situaci oddílu: 50% výdělku získá oddíl a 50% půjde na jakési minikonto každého jednotlivce. Lze ho pak využít např. na nákup materiálu na různé rukodělné výrobky typu pláště nebo třeba na částečné hrazení táboru či jiných podobných akcí.

Něco podobného uvažujeme zavést i pro malé společenství (oba oddíly) s tím, že hlavním cílem je uspořít něco na tábor.

Mělo by se jednat opět o stahování klestu. Je to práce celkem rozumná a nebude-li příliš ošklivo, může být i veselá. První práce budeme dojednávat na víkend 15.-16.ledna, podle zájmu na jeden nebo oba dva dny. Je možné dojednat i další termíny ještě v lednu.

Stále však platí, že lépe je dělat kratší dobu, ale pořádně, než se dobu tvářit, že dělám.

HLAVOLAMY z minulého čísla Stopy zůstaly bez odezvy, ale ještě není nic ztraceno, získat body lze až do konce ledna.

OKÉNKO SPECIÁLNĚ PRO RODIČE

TÁBOR: Termín je 30.7.-20.8.1994, místo sháníme - může nám někdo pomoci? Pokud Vám zásadně nebude tento termín vyhovovat dejte nám vědět.

SCHŮZKA S RODIČI: Rádi bychom se s Vámi setkali dne 9.února v 18:00 v naší klubovně, zvláště pak zveme rodiče našich nových členů. Jistě budete mít i Vy na nás spoustu otázek. Rádi Vám také ukážeme něco z historie našeho společenství.

OČKOVÁNÍ PROTI KLÍŠŤATŮM: Je tu stále nebezpečí nákazy od infikovaných klíšťat, zvláště v letních měsících. V současné době je možné nechat děti očkovat proti nemocem přenášeným klíšťaty, avšak nejde to až těsně před táborem, je třeba to uskutečnit mnohem dříve. Dětem do 15ti let toto očkování hradí zdravotní pojišťovna Garant Hospital v plné výši!

CO BUDE V LEDNU A V ÚNORU

- 5.1. St: mezioddílová schůzka
- 15.1. So: brigáda v Hostivaři, sraz 9:00 v klubovně
- 16.1. Ne: mezioddílová výprava, sraz 8:20 na nádraží Braník u pokladen - nebude-li sníh, bereme věci na míčkové hry
- 29.1. So: mezioddílová výprava, upřesníme
- 30.1. Ne: klubovní neděle, sraz 9:00 v klubovně, konec cca do 15:00
- 31.1. Po: normální schůzka Aragorn

- 2.2. St: mezioddílová schůzka - Mistr morseovky
- 12.2. So: mimořádná akce společenství - Přečod Brd
- 19.2. So: mezioddílová výprava, upřesníme
- 20.2. Ne: klubovní neděle, sraz 9:00 v klubovně, konec cca do 15:00

PŘECHOD BRD

je tradiční skautská akce, jejíž oblíbenou kratochvílí je výměna pamětních kartiček vyrobených pro tuto akci. Jednotlivci i skupiny se předhánějí, kdo bude mít větší sbírku pamětních kartiček. Letos bude i oficiální soutěž o nejlepší kartičku!

Takže kromě sobotní procházky zimní brdskou krajinou lze užít i spoustu zábavy při výměně kartiček či jiných zábavách.

BODOVÁNÍ ZÁPISNÍKŮ

očekává ARWEN v lednu, tedy už dost brzy. Něco podobného by se mohlo přihodit i chlapcům, ovšem týká se to "pouze" pracovních sešitů.

OKÉNEČKO ROVERŮ

Objevil se tu zajímavý nápad - což takhle vyjet na začátku července do Vysokých Tater? Byl by zájem? Pokud by se zájemci našli, necht' dají do konce ledna vědět Kájovi či Hance, aby se zajistilo včas ubytování. Ono by taky mohlo stát, že potom už by bylo u Krolláků obsazeno. Zauvažujte a neváhejte. Odhadovaná cena je cca 900 Kč na 9-denní pobyt. A právě na tuto akci byste si třeba mohli mírně ušetřit brigádní činností, kdyby se to rodičům zdálo moc nákladné!

MISTR MORSEOVKY JE UŽ V ÚNORU !!!

Před posledním ohybem cesty jsem se zastavil a začal hádat. Bude někdo na kempu nebo ne? Už je podzim, začíná být chladněji... Nakonec jsem si řekl, že tam nikdo nebude, a tak mě trochu překvapilo, když jsem malou chvíli poté uviděl, jak písčivcový převís, cíl mé cesty, mihotavě ozařující plameny malého ohýnku. Nebyl jsem si jist, jestli mám být rád, protože právě sem měli za pár hodin dorazit kamarádi z osady. Mně se podařilo vypadnout z města o něco dříve. Naštěstí mě obavy, zda se sem všichni vejdem, se rychle rozplynuly, protože už zdálky jsem rozeznal, že na lavice více u ohně sedí jediný člověk.

Když jsem přišel blíž, něco se vedle ohniště pohnulo. Vedle sedící postavy se vztýčil krásný velký vlčák a tázavě se zahleděl na svého pána. Pod konejšivým dotykem ruky se pes uklidnil a opět si alehl.

"Ahoj!", pozdravil jsem.

"Ahoj!", oplatil mi pozdrav kamarád. "Ben". Vstal a podal mi ruku. "A tohle je Jerry.", kývl hlavou směrem k psovi.

"Redd. To jsi tu sám?"

"Přece vidíš, že jsme tu dva!" usmál se. Odhadoval jsem ho tak na třicet až pětatřicet.

Shodil jsem usárnu na lavičku, opřel o ni kytaru a sedl si.

"Paráda! Už jsem v tomhle kraji tak půl roku nebyl. Docela mi to chybělo.", přerušil jsem krátké mlčení. Ben se usmál, ale neřekl nic. Najednou se mě zmocnil hlad a tak jsem začal rozbalovat medivak. Vytáhl jsem kus sýra, chleba a pár buřtů a nabídl Benovi.

"Díky, jsem po večeři. Ovšem jestli toho buřta chceš dát Jerrymu, určitě neodmítně."

Jerry si buřta vzal, ale než se do něj pustil, zeptal se Ben na očima.

"Jen si dej", řekl Ben a pohládl ho po hlavě.

Tak jsme tiše večeřeli, já a pes, Ben hleděl do plamenů. Když jsem dojedl, opřel jsem se pohodlně o opěradlo lavičky. Rozhlížel jsem se po převisu, až se nakonec můj pohled setkal s Benovým.

"Jak dlouho sem jezdiš?", nedalo mi to.

"Letos to bude patnáct let", řekl po chvíli.

"A to jezdiš pořád takhle sám?"

Povídka na leden

(Povídka změna, s novým rokem přichází i malá změna o prázdném časopise. Proto na vás ma této stránce čerka povídka a ne písničku, jak bývalo zvykem).

Usmál. "Už jsem ti říkal, že jsme dva. Jsme dva a je nám spolu fajně." Podrbal psa za ušima. "Viš co? Vyndej kytaru a zahraj něco, ať je tu veselí."

Tak jsem vstal a začal vybalovat kytaru. Celkem nebyla rozladěná, takže během pár minut už její struny zněly ztichlým lesem.

Hrál jsem nějakou dobu. Ben skoro všechny písničky zpíval se mnou. Pak mě požádal o kytaru a hrál on. Zpíval nádherně, většinou písničky, které jsem neznal. Zničehonic ale kytaru odložil a vstal.

"Jezdilo nas sem vic, celá parta. To tu ještě skoro nikdo nebejval, tankrát jsme tu za celý víkend nepotkali živou duši. Tenhle převís jsme našli my a lavičky, ohniště a stůl, to jsme stavěli taky my."

"A to jméno? Tomuhle převisu se přece říká Mrtvý dítě. Proč?" "Mý jsme to tu nikdy nepojmenovali. Pro nás to byl vždycky jen převís."

Chvilí jsem oba mlčeli. Nechtěl jsem se vyptávat. Pak se Ben zase posadil.

"Je to dost smutná historie. Z toho asi vzniklo jméno." Zadíval se do ohně. "Jednou s námi vyjel leden kamarád. Byl tu poprvé, neznal to tu. Říkal...jsem mu z legrace Dítě, jemu bylo patnáct a nám táhlo na dvacet. A támhle kousek dál spadl ze skály. Nebylo to vysoko, ale dole je kameň. Tam dole už to nebyl on. Vypadal hrůzně. Nemohli jsme pro něj nic udělat, to bylo na tom všem to nejhorší. Ta bezmocnost. Na to nikdy nezapomenu."

Podíval se na mne. "A co ty, ty jezdiš sám?"

"Ne, za chvíli by měli by měli dorazit kamarádi, máme tu stráž." Dívali jsme se oba do plamenů a mlčeli. Přemýšlel jsem o tom, co mi vyprávěl.

Najednou se zvedl a hodil si na záda usárnu.

"Tak zase někdy ahoj!", řekl a podal mi ruku.

"počkej, kam chceš jít teď na noc?"

"Neboj, znám to tu jak své boty. A Jerry taky. Dneska jsme to ho ještě moc neušli, musíme razit dál. V noci jsou cesty nejkrásnější. Pojd, Jerry!" Nasadil si na hlavu klobouk a zamířil do tmy.

Jestě dlouho jsem se za ním díval, i když mi on i pes dávno zmizeli v nočním lese. V hlavě mi zůstal jeho příběh a nepřijemný pocit, že odešel jen kvůli mně a mým kamarádům. Že chtěl být sám a já jsem ho vlastně vyhnal. A ten pocit mě tlačil v duši ještě hodně dlouho poté, co se z druhé strany od skal ozvaly hlasy mých kamarádů.